

Nordisk Skattevidenskabeligt Forskningsråds seminar 2015
Beskatning af partnerskaber

Dansk Skatteøkonomisk nationalrapport

Af Christen Amby, rådgivende skatterevisor, cand. polit.

Indledning

I nærværende danske nationalrapport vil jeg forsøge at beskrive hvilken betydningen beskatningsformen har for deltagelse i personselskaber for valg af juridisk virksomhedsform.

Ved personselskab er det i overensstemmelse med den juridiske nationalrapport forstået virksomhed, der er organiseret i selskabsform, hvor der ikke er tale om selvstændig beskatning af selskabet, men om beskatning hos deltagerne, altså I/S, K/S, P/S og partrederier.

Der vil derfor i det følgende blevet skelnet medlem selskab (typisk A/S og Aps), som det forudsættes beskattes selvstændig, og personselskab, der forudsættes at være skattemæssigt transparent og hvor beskatningen sker hos deltagerne i selskabet.

Deltagerne i et personselskab kan både være fysiske personer og selskaber.

Enmandselskaber

Hvor det ikke er udtrykkeligt anført andet, forudsætter jeg, at der er flere deltagere i et personselskab.

Der kan teoretisk - og ganske få gange i praksis – være tale om en mandsselskaber, hvor der er tale om et kommanditselskab (K/S) og et partnerselskab (P/S), idet der kun behøver en kommanditist og en partner, og denne kan være eneejer af komplementaren, der er et Anpartsselskab (ApS).

Enmandsselskaber synes dog ikke at have praktisk betydning og vil typisk kunne forekomme i opstarten og afviklingen af et selskab.

Ved personselskaber forstås i det følgende derfor I/S, K/S og P/S, samt partrederier med flere ejere.

Få statistiske oplysninger

Der foreligger kun få statistiske oplysninger om de skattemæssige særtræk for personselskaber, og da I/S ikke efter dansk ret er en registreringspligtig selskabsform/virksomhedsform, findes der kun få oplysninger om omfanget af I/S og deres særlige skattemæssig profil.

Da der ikke er særlige selskabsregler, er der desuden ikke altid skelnet skattemæssigt mellem et sameje og et I/S, ligesom der findes en række former for samarbejde og fælles virke, der går under betegnelsen joint venture, uden at den eksakte selskabsform er fastlagt.

Det almindelige I/S.

Hvis I/S formen medregnes til personselskaber, vil denne virksomhedsform være talmæssigt dominerende. Deltagelsen i et I/S vil normalt være karakteriseret ved, det der er tale om virksomhed, der er valgt ud fra samme kriterier som ene ejet personlig virksomhed, men virksomheden har blot flere ejere.

Ofte er deltagerne nærtstående, og de har ofte kun i begrænset omfang formaliseret deres fælles ejerskab af virksomheden.

Betydningen af deltagerbeskatningen

Nærværende nationalrapport vil derfor være et forsøg på at indkredse, hvornår deltagerbeskatningen har betydning for valget af virksomhedsform, og hvilken betydning den særlige kombination af begrænset hæftelse for deltageren og deltagerbeskatning har for valget af et deltagerbeskattet selskab.

Der vil særligt blive lagt vægt på at vurdere konsekvenserne af kombinationen af deltagerbeskatning og andre særlige skatteregler.

Dynamisk betragtning ved valg af virksomhedsform

Når man læser denne rapport er det selvfølgelig væsentligt at have for øje, at valg af virksomhedsform ikke udelukkende sker af skattemæssige grunde.

Men det er også vigtigt at gøre sig klart, at valg af virksomhedsform ud fra skattemæssige hensyn skal ses i et dynamisk perspektiv.

For det første er der megen træghed i ændring af virksomhedsform. Den engang valgte form vil have tilbøjelighed til at blive fortsat, fordi forandring kræver kræfter og ofte penge, og måske er der også skattemæssige ulemper ved ændringen af virksomhedsformen.

Dertil kommer, at når der er flere ejere i virksomheden, vil der normalt kræves enighed mellem deltagerne, hvis der skal ske ændringer af organisationsform. Dette kan ofte være vanskeligt at opnå.

Men dertil kommer, at den valgte organisationsform er valgt ud fra nogle aktuelle situationer og forventning til fremtiden, herunder forventning om fremtidig indtjening. Hvis disse forventninger ikke holder stik, så kan valget af virksomhedsform synes mindre hensigtsmæssig, men vanskelig at ændre.

Beskatningsreglernes betydning for valg af organisationsform.

Dette afsnit vil begynde med nogle almindelige betragtninger om skattereglernes betydning for valg af organisationsform, først og fremmest valg mellem personlig beskatning hos indehaver af virksomheden eller selvstændig beskatning i selskabsform.

Da den personlige beskatning kan ske efter personskattelovens regler eller under virksomhedsordningen vil konsekvensen af dette blive belyst.

Da vi forudsætter, at der er tale om flere ejere, vil dette desuden blive belyst i relation til, at der er tale om beskatning hos flere ejere, der kan have forskellige skattemæssig og økonomisk udgangspunkt ud over deltagelsen i den fælles ejede virksomhed.

Nogle generelle betragtninger om skattemæssig neutralitet om valg af selskab eller personlig beskatning.

I forhold til valget mellem drift af virksomheden som personlig ejet virksomhed og i selskabsform, er det i det danske skattesystem forudsat, at der er nogenlunde neutralitet mellem de to former.

Idet følgende er der derfor gennemført en beskrivelse af hovedtrækkene i de to former med hovedvægten lagt på de specielle forskelle, men der er af

hensyn til overskueligheden foretaget forenkling, og der er ikke medtaget alle detaljer¹.

Der er således ikke taget hensyn til indvirken på sociale ydelser, herunder Folkepension. Netop muligheden for opsparing i selskabet eller virksomheden og senere hævnning af denne indtjening efter at indehaveren har opnået pensionsalderen kan have en vis konkret betydning.

Helt overordnet gælder, at beskatningen af personlig ejet virksomhed sker som en samlet beskatning, men med forskellig beskatning af personlig indkomst og kapitalindkomst.

Beskatning af personlig indkomst

Beskatning af personlig indkomst² er forenklet:

Af bruttoindkomsten betales et AM bidrag på 8% og topskat med skatteloft på 51.95%. Da arbejdsmarkedsbidrag er fradragsberettiget i den skattepligtige indkomst er beskatningen over topskattegrænsen på ca. 500 t.kr: 55,8% og under topskattegrænsen 42,6 %.

Kapitalindkomst beskattes med 26% - 42 % alt efter positiv eller negativ samlet kapitalindkomst og størrelse. De 42 % er et skatteloft for beskatning af kapitalindkomst.

Samlet beskatning af selskabsindkomst

Selskaber beskattes i 2015 med 23,5% og fra og med 2016 med 22%
Aktieindkomst beskattes med 42 %. Dog beskattes aktieindkomst under 49.200 kr kun med 27% (bundfradrag kan overføres mellem ægtefæller).

Det betyder, at ved udlodning af samlet indkomst i selskabet efter skat er der en beskatning fra 2016 på 54,76%, dog kun 43,1 % hvis aktieindkomsten er under bundfradraget.

Beskatning under virksomhedsordningen

Hvis der vælges virksomhedsordning³ sker beskatningen ved, at der opgøres samlet skattepligtige indkomst. I denne indgår renteudgifter og andre kapitaludgifter på lige fod med andre udgifter.

¹ Således er der ikke medtaget betydningen af det særlige beskæftigelsesfradrag, der gives ved lønindtægt og ved hævnning af virksomhedsoverskud under virksomhedsordningen.

² Jfr. Personskatteloven og Arbejdsmarkedsbeskatningsloven.

³ Jfr. lov om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende.

Der beregnes et kapitalafkastgrundlag ud fra virksomhedens aktiver og gæld, og der beregnes et kapitalafkast, der udgør p.t. 2% af kapitalafkastgrundlaget. Kapitalafkast beskattes som kapitalindkomst hos indehaveren.

Af det resterende beløb kan indehaveren vælge at lade beløbet hel eller delvist opspare i virksomheden, hvorefter denne virksomhedsindkomst beskattes med selskabsskatteprocenten, altså 22% fra 2016. Den hævede del af resultatet beskattes som personlig indkomst, altså op til 55.8 %.

Når opsparet indkomst hævnes beskattes hævningen som personlig indkomst, og der godskrives den tidligere betalte virksomhedsskat.

Systemet betyder, at hvis virksomheden har betydelige kapitalindkomster så beskattes de ved hævningen som personlig indkomst.

Beskatning af selskabsindkomst og beskatning under virksomhedsordningen

Det fremgår af ovenstående, at beskatningen af indkomst af fra erhvervsvirksomhed hos person med og uden selskab er forholdsvis ens.

Det fremgår desuden, at hvis der ikke hævnes den fulde skattepligtige indkomst i selskabet sker der kun en beskatning på 22%.

Der er efter praksis ikke krav om, at selskabsejeren, der er ansat i selskabet skal hæve en løn som personlig indkomst svarende til aflønningen hos ikke selskabsdeltager.

Dette betyder, at der er en betydelig fordel ved at udskyde hævningen af indtjeningen i et selskab, også selv om denne indkomst hidrører fra hovedanpartshavers arbejdsindsats, og tilsvarende ved opsparing af resultatet fra virksomhed under virksomhedsordningen.

Det ses, at under begge beskatningsformer får negativ kapitalindkomst (typisk renteudgifter) fuld fradragsværdi. Positiv kapitalindkomst beskattes i selskabsregi som anden indkomst, og der er ikke lavere beskatning af udloddet udbytte, selv om det "stammer" fra kapitalindkomst.

Under virksomhedsordningen kan der, hvis der er et kapitalafkastgrundlag, ske beskatning af det beregnede kapitalafkast som kapitalindkomst hos ejeren. Hvis denne i privatregi har negativ kapitalindkomst, f.eks. som følge af renteudgifter på lån i ejerbolig, sker beskatningen med betydelig lavere beløb end hævet resultat, der beskattes som personlig indkomst.

De senere år har kapitalafkastsat været meget lav, 2% og enkelt år på 1%, så dette har aktuelt mindre betydning, men kan under et højere renteniveau få stor betydning.

Har virksomheden betydelige positive kapitalindkomst, f.eks. på grundlag af afkast af opsparet overskud, sker der både ved virksomhed i selskabsform og personlig virksomhed under virksomhedsordningen let en beskatning, der samlet overstiger de 42% (I selskabet beskatning med 22% og udbyttebeskatning på 42% af udlodningen og tilsvarende under virksomhedsordningen, hvor afkast over beregnet kapitalafkast beskattes ved hævnning som personlig indkomst).

Som det fremgår, vil det normalt være en fordel, hvis et selskab udlodder et udbytte, så bundgrænsen for den 27% beskatning udnyttes. Det vil derfor ofte være en fordel at udlodde et udbytte op til bundgrænsen for 27% beskatning af aktieindkomst. Der er dog selskabsretslige begrænsninger for, hvornår der kan udloddes udbytte.

Tilsvarende opnår indehaveren af virksomhed med et vist kapitalgrundlag mulighed for at hæve del af resultatet som kapitalindkomst.

Virksomhedsordningen har den fordel frem for selskabsindkomst, at ved underskud, kan dette fratrækkes i anden indkomst, og er der opsparet overskud i virksomheden fra tidligere, kan underskuddet modregnes i kontoen for opsparet overskud, så underskuddet reelt behandles efter en carry-back lignende regel.

Dog bemærkes, at hvis et personligt ejet selskab har skattemæssigt underskud i en årrække og/eller af en vis størrelse, så vil der normalt tilsvarende være et regnskabsmæssigt underskud, og selskabskapitalen er derved gået tabt. Personers realiserede tab på noterede aktier er negativ aktieindkomst, og hvis der ikke er anden aktieindkomst, opgørres skatteværdien (27/42%) af tabet og denne skatteværdi fragår i aktionærens øvrige skat.

Hvis aktionæren har sørget for, at der er tegnet tilstrækkelig selskabskapital inden underskuddet opstår, så får aktionæren altså ad denne vej fradrag for selskabets underskud. Men finansieres underskuddet i selskabet af selskabsdeltageren som aktionærtiligodehavende vil aktionæren normalt ikke have fradrag for et tab herpå.

Det skal nævnes, at under virksomhedsordningen kan man let overgå til beskatning efter den såkaldte kapitalafkastordning, der har samme fordele

som virksomhedsordningen, men er mere enkel, og derfor at foretrække, hvis der er positiv kapitalindkomst i virksomheden.

Er virksomheden meget kapitalkrævende og har store renteudgifter, medens der er investeret i realisationsbeskattede aktiver, f.eks. fast ejendom, hvor ejendomsavancen beskattes som kapitalindkomst, kan der i den løbende drift med fordel bruges virksomhedsordningen for at få fradrag for renteudgifter, medens der udtrædes af virksomhedsordningen det år, en ejendomsavance realiseres, så denne kun beskattes som kapitalindkomst med 42% (skatteefterskud for beskatning af kapitalindkomst). Det medfører beskatning af indestående virksomhedsoverskud, men dette er ofte beskedent, da valget af virksomhedsordningen var begrundet i ønsket om fuld fradragsværdi af renteudgifter.

Indgreb, der sikrer mod kunstige opsparinger

I takt med at selskabsskatteprocenten og dermed beskatningsprocenten for opsparet overskud er nedsat, fra 2016 til 22%, vil mange være interesseret i at opspare så meget som muligt i selskabet eller under virksomhedsordningen. Der har derfor været stigende tendenser til at ejerne forsøger at finansiere privatforbrug uden for virksomheden, så virksomheden kunne foretage så store opsparinger som muligt.

Men ofte skete finansieringen af privatforbruget reelt ved lån, der var baseret på opsparingen i virksomheden.

Dette ville ved virksomhed i selskabsform typisk være ved aktionærlån eller selskabets garanti for ejerens private lån, og under virksomhedsordningen ved, at virksomhedens aktiver blev stillet til sikkerhed for privat gæld, der finansierede privatforbruget,

Der som modtræk til dette i de sidste år gennemført ret kraftige værnsregler mod aktionærlån⁴ og brug af virksomhedens aktiver til sikkerhed for privat gæld⁵, således at sådanne transaktioner beskattes som om beløbene er hævet i selskabet eller virksomheden.

⁴ Der er i Ligningsloven § 16E indsat bestemmelser, der gælder for aktionærlån m.v. etableret eller udvidet 14. august 2012.

⁵ Der er ved lov nr. 992 af 16.9.2014 indsat bestemmelser i Virksomhedsskatteoven, der medfører at sikkerhedsstillelser o.l. for privat gæld efter 11. juni 2014 skattemæssigt anses som en hævnning i virksomheden.

Derimod er der ikke gennemført regler, der begrænser skatteudskydelsen af indkomst i selskab/virksomhed, selv om opsparingen ikke modsvares af produktive investeringer, men medfører opsparing i finansielle aktiver.

Betydningen af flere deltagere

Hvis der er flere deltagere(ejere) i virksomheden kan det give særlige udfordringer, hvis der ønskes opsparing af en del af virksomhedsoverskuddet.

I et selskab med flere deltagere kan der justeres på lønudbetalingen, men udlodningen af udbytte sker efter kapitalandel, og det betyder, at selskabsdeltagerne skal være enige om udlodningens størrelse, og dermed om, hvor stor del af selskabets resultat, der skal blive indestående. Og tilsvarende enighed om udlodning af tidligere opsparet virksomhedsresultat. Der kan altså ikke foretages individuel opsparing hos selskabsdeltagerne.

Selskabsdeltagerne kan dog delvis løse denne manglende fleksibilitet ved, at de ejer aktierne i det fælles selskab gennem personligt 100% ejede holdingselskaber, der herefter vil modtage udbyttet skattefrit fra det fælles selskab, og selskabsdeltageren heri kan så individuelt bestemme, hvor meget der skal videreudloddet til selskabsejeren.

Er der flere deltagere i et personselskab, vil disse i et I/S kunne have forskellig kapitalkonto som følge af forskellig hævning i forhold til driftsresultat.

Virksomhedsordningen tillader imidlertid også, at der under virksomhedsordningen medtages udskilt kapital hævet fra personselskabet, men adskilt fra det private økonomi.

Dette betyder i praksis, at deltagerne individuelt kan bestemme, hvor stor del af resultatet i det fælles personselskab, herunder et I/S, der skal anses som opsparet overskud.

For deltagere i et K/S vil der normalt blive foretaget samme indskud og udlodning af indskudskapital, men deltagerne der bruger virksomhedsordning kan på samme måde som deltagerne i et I/S have aktiver uden for selskabet, som indgår i virksomhedsordningen, og der er derfor ligeledes her mulighed for individuel fordeling af resultatet i virksomhedsindkomst og opsparet overskud. Aktiverne uden for personselskabet kan være finansielle aktiver, herunder bankindestående og værdipapirer, hvor kursgevinsten beskattes efter lagerprincippet.

Da et partnerselskab (P/S) reguleres efter Selskabsloven, fastsættes udlodningen proportionalt med partnerens andel af selskabskapitalen. Men også her kan partneren imidlertid opspare i virksomhedsordningen uden for partnerselskabet.

Kædebeskatning og sambeskatning

Tidligere kunne det give problemer med etablering af virksomhed i selskabsform, hvis der var flere deltagere, herunder selskaber ejet af flere andre selskaberne. Normalt blev krævet 25% ejerskab for at udbytte og aktieavance blev skattefrit. Hvis der var mindre ejerandel, blev man udsat for kædebeskatning.

Imidlertid er der nu skattefrihed for udbytte, hvis der ejes 10% og mere, og skattefrihed for selskabers aktieavance på unoterede aktier uanset ejerskabets størrelse.

Det betyder reelt, at kædebeskatning normalt ikke er aktuelt.

Er der skattemæssigt underskud i et fælles ejet selskab, vil underskuddet ofte kunne udnyttes, hvis selskabet er ejet af et selskab, der har kontrollen over selskabet, og dermed etablerer obligatorisk sambeskatning med selskabet. Dette kan også ske, selv om der er koncernfremmede deltagere i ejerkredsen, og da selskabet får tilskrevet et sambeskatningsbidrag svarende til skatteværdien af det i sambeskatningen af andre selskaber udnyttede underskud, får det fællesejede selskab selv gavn af underskuddet.

Er et selskab derimod ejet af flere selskaber, hvor ingen af disse ejerselskaber har stemmemajoriteten, vil der ikke kunne etableres sambeskatning, og eventuelt underskud i det fælles selskab kan kun fremføres til modregning i efterfølgende års skattemæssige overskud.

Beskatning af lønmodtager eller som selvstændig erhvervsdrivende

Indirekte vil valg af virksomhedsform være påvirket af, om en person ønsker at blive beskattet som lønmodtager eller som selvstændig erhvervsdrivende.

I princippet beskattes løn og overskud af virksomhed på samme måde.

Men som erhvervsdrivende, direkte eller gennem et selskab, har den selvstændige mulighed for delvis at udskyde beskatningen af resultatet, selv om det er skabt ved den personlige arbejdsindsats, idet resultatet kan blive

stående i den af den pågældende ejede selskab eller være opsparet overskud under virksomhedsordningen.

Dette medfører en tendens til, at traditionelle lønmodtagere vil være interesseret i at blive betragtet som medejere i virksomheden, hvor de arbejder, selv om deres resultatandel reelt kun er udtryk for vederlag for personligt arbejde.

Se nedenfor under Partnerselskaber.

Skattemæssige overvejelser vedrørende valg af virksomhedsform for virksomheder med flere deltagere.

Ud fra de ovenfor anførte skattemæssige forskelligheder kan ejere af erhvervsvirksomheder, hvor der er flere ejere af den fælles virksomhed, så vælge virksomhedsform.

Men som anført vil de skattemæssige forhold ofte kun have mindre betydning i valget af virksomhedsform.

Mange opstarter virksomhed i personligt regi, også når der er flere virksomhedsejere.

Udvikler den fælles virksomhed sig positivt, overgår man til selskabsform.

Mange flerejede virksomheder er desuden opstået ved, at der i en personlig ejet virksomhed er optaget en medejer.

Valg af virksomhed i selskabsform.

Det meget store antal Aps og A/S viser, at denne virksomhedsform er meget brugt, og ved flere ejere er denne form ofte foretrukket, idet den selskabsretsligt giver rammerne for det fælles samarbejde

Tidligere var der ved opstart af virksomhed nogen gange ikke kapital til at starte den i selskabsform.

De senere års nedsatte krav til egenkapital ved stiftelsen, hvor der nu kan stiftes Aps med 50 t.kr i selskabskapital og iværksætter-selskaber IVS med 1 kr i selskabskapital, har imidlertid betydet, at det er let at stifte selskaber, og derfor ofte bliver brugt.

Tidligere var der tradition for, at nystartede virksomheder skete i personligt regi, og først senere overgik til selskabsform, men i dag startes en række virksomheder i selskabsform.

Personsselskaber med ubegrænset og solidarisk hæftelse (I/S).

Drift af virksomhed som I/S er normalt valgt efter samme kriterier som drift af personlig ejet virksomheder, også selv om der er flere ejere.

Indførelsen af virksomhedsordningen, og muligheden for individuel opsparing under virksomhedsordningen også ved delejet virksomhed betyder, at der ofte skattemæssigt ikke er nogen fordel, at vælge selskabsformen.

Dertil kommer, at hvis delejeren driver anden virksomhed, eller har lønindtægt fra andre kilder, kan der være fordele ved at umiddelbart kunne modregne underskud i virksomheden i anden personlig indkomst.

Som anført vil mange virksomheder startet som personligt ejet virksomhed senere overgå til selskabsformen.

Dette kan ske uden udløsning af avancebeskatning ved skattemæssig succession efter reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse.

Flerejet virksomhed kan også omdannes til selskab med skattemæssig succession efter reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse. Der er imidlertid ret strenge regler om fælles værdiansættelser, og i praksis er det meget vaskeligt at gennemføre en skattefri omdannelse af et I/S, hvor deltagerne har ladet sig beskatte efter virksomhedsordningen, og individuelt har opsparret virksomhedsoverskud under virksomhedsordningen.

Derved bliver det fælles I/S hængende i I/S formen, selv om der af deltagerne ønskes overgang til selskabsform.

Der er derfor en tilbøjelighed til, at virksomheder med flere ejere bliver hængende i personsselskabsformen, typisk I/S, selv om det ville være naturligt med omdannelse til selskab.

Joint Venture o.l.

Et joint Venture kan have mange formelle former.

Her forstås et arbejdsfælleskab, f.eks. omkring en entreprise, hvor deltagerne er selskaber.

Ofte vil man vælge et fællesejet selskab. Men hvis der ikke i relation til sambeskatningsreglerne er et moderselskab, kan dette fælles selskab ikke deltage i en sambeskatning, og man vil derfor foretrække et I/S-lignende joint venture, hvor deltagerne selv medregner deres del af eventuelt skattemæssigt underskud. Hvis deltagerne ønsker at frigøre sig fra solidarisk hæftelse, kan

det fælles I/S være ejet af nogle specielt til opgaven stiftede datterselskaber, der kun har til opgave at være deltagere i det fælles I/S, men som indgår i sambeskatningen med deres moderselskaber.

Partrederier

Partrederiet har i århundrede været en almindelig ejerform inden for søfart og fiskeri.

Men partrederiet var desuden den første ejerform, hvor der blev udnyttet, at personer med høj indtægt kunne få nedbragt den aktuelle skat ved investering i rederi, der var begunstiget af skattemæssige afskrivningsregler, der kunne frembringe skattemæssige underskud i et driftsmæssigt overskudsgivende rederi, og dette underskud kunne udnyttes til modregning i den øvrige skattepligtige indkomst.

Da et partrederi selskabsretligt er defineret efter Søloven er det kun investering i rederivirksomhed, der sker gennem partrederi.

Investering i et skib i gennem et partrederi, hvor der kun er proratisk hæftelse og deltagerbeskatning, var i mange år en almindelig investeringsform, hvor skattemæssigt underskud fra rederidriften kunne fratrækkes i deltagerens anden indkomst.

Nu er partrederiet med personers deltagelse næsten ophørt.

Det skyldes dels, at den begrænsede prorata hæftelse reelt er ophævet, idet skibsfinansieringsinstitutter har fulgt samme udvikling som realkreditinstitutterne, hvor der kræves personlig hæftelse og ikke som tidligere reelt kun var panten, der fungerede som sikkerhed. Nu kræves solidarisk hæftelse fra partrederiet for lån til partrederiet, og dermed ophæves fordelene ved den proratiske hæftelse.

Kommanditselskaber blev indtil 1962 beskattet som selskaber, men efter 1962 overtog kommanditselskaberne de skatteinitierede investeringer i skibe, jfr. nedenfor.

Men hertil kommer udviklingen i beskatning af rederivirksomhed. Den særlige skattefrihed under tonnageskatteordningen⁶ gælder kun for selskaber. Dermed kan en person, der deltager i et partrederi ikke benytte tonnageskatteordningen.

⁶ Jfr. Lov om beskatning af rederivirksomhed.

Når partrederiformen fortsat eksisterer er det selve ejerskabet af skibet, der er et partrederi, men den personlige investor deltager så i partrederiet gennem et personligt helejet ApS. Der er her særlige gunstige muligheder for at overdrage en personligt ejet anpart i et partrederi til et eget selskab med skattemæssig succession. Efter de almindelige regler er det, jfr. ovenfor, temmelig vanskeligt at foretage en skattefri virksomhedsomdannelse af en personlig virksomhed med flere ejere (I/S o.l.), men der er i tonnageskatteordningen⁷ en særlig gunstig bestemmelse, hvor en personlig investor kan omdanne en anpart i et skib til et personligt ejet selskab efter reglerne for skattefri virksomhedsomdannelse.

Da der via denne investeringsform ikke kan overføres skattemæssig underskud til den personlige investor er partrederiformen reelt under afvikling.

Deltagelse i kommanditselskaber

Fra 1962 blev kommanditselskaber deltagerbeskattet.

Samtidigt tillod man selskabsretsligt ved registrering i handelsregistret, at der kunne registreres et selskab som komplementar, medens der tidligere blev krævet at komplementaren var en person.

Ret hurtigt blev skibskommanditselskaberne skabt som afløsere af partrederierne.

Kommanditselskabet har den skattemæssige fordel, at skattemæssigt underskud fra deltagelsen kan modregnes i anden personlig indkomst.

Kommanditselskabet eksisterer i mange former og til mange formål, men det er karakteristisk, er det er brugt til at skaffe finansiering til afskrivningsberettigede anlægsinvesteringer, ved at personer med øvrig betydelig indkomst tegner anpart og udnytter den mulighed, som de skattemæssige afskrivningsregler giver for at opnå et løbende skattemæssigt underskud de første år i K/S anparten, selv om der efter budgettet skulle være et driftsmæssigt overskud.

Formålet med deltagelse er således skatteudskydelse.

Der er gennem årene gennemført flere indgreb mod muligheden for udnyttelse af afskrivningsreglerne, og i dag er største delen af de skattebegrundede K/S såkaldte 10-mandselskaber, hvor der er 10 personlige kommanditister deltager, og kommanditselskabet ejer en eller flere

⁷ § 5, stk. 3 i Lov om beskatning af rederivirksomhed.

afskrivningsberettigede ejendomme. Ejendommene kan være danske men ofte er der tale om udenlandske erhvervsjendomme. Komplementaren er et af deltagerne fælles ejet Aps med minimal kapital og ingen ejerandel i K/S.

Deltagerenes skattemæssige fradrag er begrænset efter den såkaldte fradragskonto til hæftelsen, men kommanditselskabet kan konstrueres sådan, at der er en hæftelse ud over den kontant indbetalte selskabskapital.

Normalt vil et kommanditselskab blive udbudt med et budget, der viser at den årlige skattebesparelse (skatteudskydelse) vil kunne finansiere de kontante indskud.

De senere års økonomiske udvikling har imidlertid betydet, at disse optimistiske budgetter langt fra kan opfyldes, og der er derfor kraftige nedgang i antallet af nye ejendoms K/S projekter.

Som anført er kommanditselskabsformen brugt til mange andre virksomheder. I danske kapitalfonde indgår et dansk kommanditselskab ofte i ejerstrukturen.

Der er i marts 2015 ca. 3.700 kommanditselskaber registreret i Erhvervsstyrelsens it-system⁸.

Partnerselskaber P/S

Partnerselskabet er en fortsættelse (nyt navn) af kommanditaktieselskabet,

Efter modernisering af reglerne for Partnerselskabet P/S i den nye Selskabslov er antallet af partnerselskabet steget meget kraftigt,

Der var i 1999 18, i 2008 169, i 2011 310 og i 2014 552 Partnerselskaber⁹ og nu aktuelt 1.4.2015 registreret 632 Partnerselskaber hos Erhvervsstyrelsens selskabsregister¹⁰

Selv om partnerselskabet og kommanditselskaber på mange måder ligner hinanden, og begge deltagerbeskattes, synes der at være meget forskel på den måde partnerselskaber bruges på i forhold til kommanditselskabet.

Medens kommanditselskaber fortrinsvis er valgt for at drive virksomhed, der i begyndelsen medfører skattemæssigt underskud for at de passive deltagere kan modregne dette underskud i anden virksomhed, bruges partnerselskabet

⁸ Oplyst af Skatteministeren i svar til Folketingets skatteudvalg den 9.3.2015 ved behandlingen af lovforslag L 88 p, indførelse af skattepligt for udenlandske deltagere i danske kommanditselskaber. (Skatteudvalget 2014-15. L 88 endeligt svar på spørgsmål 2)

⁹ Oplyst af SKAT i notat til Skatterådets møde 28. april 2015.

¹⁰ Oplysning fra Erhvervsstyrelsen.

til overskudsgivende virksomhed, ofte virksomheder med flere deltagere, hvor deltagerne deltager aktivt i virksomheden, og deres arbejdsindsats er det værdiskabende i virksomheden. Det er fortrinsvis liberale erhverv og lignende rådgivning og anden virksomhed.

Der er 2 grunde til, at partnerselskabet vinder udbredelse:

Deltagerne kan bruge virksomhedsordningen, og derved foretage skattemæssig udskydelse af beskatningen af en del af overskuddet, idet der beskattes med 22%¹¹ af opsparet overskud, og deltagerne kan foretage denne opsparring individuelt uden hensyn til øvrige deltageres skattemæssige og økonomiske dispositioner.

Der kan i partnerselskaber aftales resultatfordeling, hvor der tages meget hensyn til arbejdsindsats og mindre til kapitalindsats.

Det betyder, at der kan optages vellønnede medarbejdere som partnere, således at deres arbejdsvederlag skifter fra løn til resultatandel ved selvstændig virksomhed, med mulighed for opsparring – og dermed skatteudskydelse – ved brug af virksomhedsordning.

Der synes nu en tendens til udvide partnerbegrebet væsentligt, således at ansatte optages som juniorpartnere med en meget lille ejerandel.

SKAT har forsøgt at bremse udbredelsen ved at indstille til Skatterådet, at det afgav bindende svar til et større revisionsfirma om, at en meget beskeden ejerandel som partner for en ansat ikke berettigede til, at vederlaget blev betragtet som resultat af selvstændig virksomhed. Men Skatterådet fulgte ikke SKATs indstilling¹².

Når Partnerselskabet ikke er mere udbredt, skyldes det formentlig, at kapitalkravet 500.000 kr er ret stort sammenlignet med selskaber.

Som partnere kan deltage personer og selskaber, og dette i samme partnerselskaber.

Som anført er der først de seneste år brugt partnerselskaber.

Men det synes som om der vil ske en udvidelse af brugen af denne selskabsform.

¹¹ Fra 2016.

¹² Afgørelse fra Skatterådet 28, april 2015. Afgørelsen endnu ikke offentliggjort.

Der synes således at være en tendens til at udvikle partnerselskaber til en ejer form, hvor forskellige ejere kan gå sammen.

Således synes der at være bestræbelser på at udnytte partnerselskaber ved fremskaffelse af finansiering, f.eks. fra pensionselskaber til landbruget, hvor den aktive landmand er personlig deltager i partnerselskabet og pensionskassen eller selskaber ejet af disse, er deltager i partnerselskabet-

I takt med at aktive i liberale erhverv, der har drevet virksomhed i personligt regi og har opbygget store opsparingskonti, som de ønsker at bevare efter afviklingen af den aktive indsats i et rådgivningsfirma, kan de pågældende – for at kunne bevare virksomhedsordningen og dens opsparingskonto – erhverve en beskedent andel i et partnerselskab, der investerer i ejendom, og således opretholde en erhvervsmæssig virksomhed.

Tinglysningsafgift

Det kan have betydning for valg af skattemæssig transparent selskab, at hvis en ejendom ejer af et I/S, er det interessenterne, der står som ejere i tinglysningen, og der skal ske ændring af tinglyst ejere, hvis en deltager overdrager sin andel, og der betales tinglysningsafgift efter tinglysningsafgiftslovens¹³ § 4 (0.6 % af overdragelsessummen).

Men sker ejerskabet af fast ejendom gennem et K/S eller et P/S er det selskabet, der står tinglyst som ejer, og overdragelse af andel i ejendommen registreres ikke, og der betales ikke tinglysningsafgift.

Det samme forhold gør sig gældende med skibe, der er registreret i skibsregistrene og luftfartøjer registreret i Nationalregisteret for luftfartøjer. Her vil det være et K/S, et P/S eller et partrederi, der står anført som ejer, og ejerskifte for andelene skal ikke registreres.

Der er efter Tinglysningsafgiftsloven 0.1 % afgift ved ejerskifte og 1. gangs registrering.

Dette kan medvirke til, at der vælges den pågældende ejerform frem for et sameje eller et I/S.

Grænseoverskridende investering gennem personselskaber

¹³ Lov om afgift af tinglysning og registrering af ejer- og panterrettigheder m.v. (tinglysningsafgiftsloven).

Der vil naturligvis være grænseoverskridende investeringer i personselskaber, såvel danske investorer i udenlandske personselskaber og udenlandske investorer i danske personselskaber.

Der synes dog kun i få tilfælde at være tale om særligt skattebetingede konstruktioner, men der findes meget begrænset informationer om omfanget af sådanne investeringer.

Det følgende er derfor kun baseret på observationer om særlige konstruktioner, der synes at være baseret på udnyttelse af den skattemæssige transparens for personselskaber.

Kapitalfonde

Som tidligere anført, indgår transparente selskaber ofte i kapitalfondsstrukturer, og dette vil kun kortfattet – og derfor ikke fyldestgørende – blive nærmere gennemgået her.

Som illustration kan det nævnes, at den i det sidste år meget debatterede investering i DONG fra de af Goldman Sachs administrerede kapitalfonde meget skematisk er sket på den måde, at investeringen i DONG er foretaget af et Holdingselskab i Luxembourg, der blev ejet af 2 andre holdingselskaber i Luxembourg. Investorernes investering sket i disse to holdingselskaber gennem 5 selskaber, 3 med hjemsted på Caymann Island og 2 med hjemsted i staten Delaware, USA. Disse selskaber var henholdsvis selskaber, der var anset for selskabsbeskattede enheder og transparente selskaber, der er deltagerbeskattet. Den enkelte investor kunne så vælge den for investor mest fordelagtige ejerform.

De nye regler til modvirkning af omgåelsesregler i EU's moder/datterselskabsdirektivet¹⁴ vil dog nok i fremtiden medføre, at indskydelsen af (gennemstrømning) holdingselskaber i Luxembourg bliver mindre udpræget, og de vil eventuelt medføre, at investeringerne foretages direkte fra investorejede transparente selskaber i udlandet.

Danske investorer i udenlandske personselskaber

Der synes kun i begrænset omfang at være danske investorer i udenlandske personselskaber, og der synes meget sjældent, at det er skattemæssige

¹⁴ I Danmark implementeret ved lov nr. 202 af 27.2.2015 .

forholde, der medfører, at der er valgt personselskabsformen for denne investering.

Som det fremgik under gennemgangen af investering i kommanditselskaber, er der en række danske kommanditselskaber, der har investeret i udenlandske ejendomme.

Personer

Det er dog ikke helt sjældent, at personer har investeret i tyske ejendoms kommanditselskaber (KG).

De skattemæssige konsekvenser i Danmark for en person er de samme om investeringen sker gennem et dansk K/S eller et tysk KG, men efter tyske skatteregler, beskattes en ejendomsavance lempeligere, hvis ejerskabet er et tysk KG, da der så kan undgås den lokale Gewerbesteuer.

Skatteinitierede investeringer i vindmøller og solcelleanlæg o.l. sker normalt også gennem danske K/S, men kan også foretages enten direkte i et lokalt personselskab eller via et danske K/S, der så investerer gennem et selskab, der efter danske regler er skattemæssigt transparent.

Danske selskaber o.l.

Der er ingen særlig skattemæssig tilskyndelse for et dansk selskab til at investere i et udenlandske transparent selskab, da reglerne om international sambeskatning sidestiller et udenlandsk datterselskab og et udenlandsk fast driftssted. Er der ikke valgt international sambeskatning, vil resultatet af deltagelsen i transparent udenlandsk selskab ikke blive beskattet i Danmark, hvis der er tale om fast driftssted i udlandet.

PALafgiftspligtige investorer

For Pensionskasser og andre PAL afgiftspligtige investorer vil det normalt ikke have betydning, om investeringerne i udlandet sker i selskabsbeskattede eller deltagerbeskattede selskaber, da PAL afgiftsgrundlaget opgøres ud fra det årlige værditilvækst på pensionskapitalen.

Det kan i visse situationer være en fordel med investering igennem et transparent selskab, hvis der ved investering i et selskab udløses kildeskat af udbyttet fra det pågældende selskab.

Der er imidlertid for den PAL afgiftspligtige mulighed for creditlempelse for udenlandsk kildeskat, hvis denne er under PAL afgiften på 15,3%, og det vil

normalt være tilfældet, hvis der er tale om udbetaling af udbytte fra et selskab, hjemmehørende i en stat, med hvilken Danmark har en DBO med.

Hvis en PAL afgiftspligtig investerer i et skattetransparent selskab, er dette normalt af hensyn til de øvrige investorers ønske om skattemæssig transparens.

Udenlandske investorer i danske personselskaber

Udenlandske investorer, der deltager i et dansk personselskab vil normalt være begrænset skattepligt af resultatet, og der synes ikke at være særlige grunde til, at udenlandske investorer skulle vælge et personselskab.

Det gælder dog ikke visse udenlandske investorers deltagelse i danske kapitalfonde, organiseret gennem et dansk kommanditselskab, idet der efter praksis, tiltrådt af Skatterådet, ikke er begrænset skattepligt for udenlandske deltagere i et dansk K/S, der udelukkende investerer i andele i selskabsbeskattede selskaber (danske og udenlandske).

Desuden menes der at være en række danske kommanditselskaber, der har investorer fra Rusland og/eller Ukraine.

Formålet skulle være at sløre investeringerne, og at bruge de danske kommanditselskaber som gennemstrømning til investeringer i andre lande.

SKAT skulle være ved at undersøge dette spørgsmål, men resultater af en sådan undersøgelse er ikke offentlig tilgængelig p.t.

Der verserer p.t. lovforslag¹⁵ om navneregistrering af udenlandske deltagere i danske kommanditselskaber o.l., og efter gennemførelsen af dette lovforslag formodes det at interessen fra de udenlandske investorer for sådanne investeringer vil aftage.

Investorer, der flytter skattemæssigt hjemsted.

Der synes ikke at være investorer, der udnytter transparente personselskaber i forbindelse med hjemstedsflytning.

Det er meget sjældent, at et selskab flytter hjemsted til eller fra udlandet, og ofte er det driftsmæssigt begrundet. Dog kan grænseoverskridende strukturændringer indgå i en kapitalfondstruktur.

¹⁵ Lovforslag L 172 af 25.3.2015.

Personlige investorer, der flytter skattemæssigt hjemsted og ejer anpart i et personselskab, vil ved fraflytningen fra Danmark bevare den begrænsede skattepligt i Danmark af danske aktiver i personselskabet, og der er ingen exitbeskatning ved fraflytningen. En person aktionær vil blive underlagt den særlige exitbeskatning, hvis der ved fraflytningen ejes aktier med urealiserede gevinster.

Da der imidlertid gives henstand med betalingen af exitbeskatningen synes der ikke at være tilskyndelse til at vælge personselskabsformen for investering.

Det er da heller ikke usædvanligt, at personer, der har personligt ejet virksomhed i Danmark, omdanner denne til selskab efter reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse inden fraflytningen, da det er lettere administrativt at håndtere en selskabsinvestering end et fast driftssted for en dansk virksomhed.

Derved undgås den personlige beskatning i Danmark af virksomhedsresultat.

Dette gælder også, hvis personen er deltager i et personselskab.

Som anført ovenfor kan det dog være besværligt, og skattemæssigt belastende, at omdanne et personselskab til selskab, så den personlige investor vælger at fortsætte med deltagelse i et dansk personselskab efter fraflytningen, og derved bliver løbende beskattet af dette resultat.

Noget tilsvarende gør sig gældende for personer, der skattemæssigt flytter til Danmark.

Hvis de ved tilflytningen var deltagere i et personselskab i deres hjemland vil dette ejerskab ofte blive afviklet eller omdannet til en selskabsandel.

Afslutning

Som det fremgår synes der normalt ikke at være særlige skattemæssige grunde til at deltage i et I/S.

Deltagelse i et K/S er ofte begrundet i ønsket om at kunne fratække underskuddet på den K/S ejede virksomhed i anden personlig indkomst.

Deltagelse i partnerselskaber er ofte begrundet i ønsket om at kunne få beskattet vederlag for personlig arbejdsindsats som erhvervsmæssigt indkomst, særligt med mulighed for opsparing under virksomhedsordningen.

Virksomhedsordningens meget gunstige regler for foreløbig beskatning som virksomhedsindkomst med 22% fra 2016, herunder muligheden for

opsparing uden for personselskabets regi og mulighed for opsparing i finansielle aktiver, har gjort deltagelsen i partnerselskaber meget attraktive.